

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06715/2017-ERU

V Ostravě dne 14. února 2018

Č. j. 06715-15/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení zahájeném dne 2. října 2017 a vedeném pod sp. zn. OSR-06715/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 7. dubna 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Černý Důl, část obce Čistá v Krkonoších, u nemovitosti č. p. [REDAKCE], zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Novostavba rekreačního domku – změna stavby před dokončením“, při kterých došlo k poškození středotlakové plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3118.**

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického**

regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 3118.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 2. října 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 06715-3/2017-ERU ze dne 21. září 2017 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 08744/2016-ERU zahájené dne 29. srpna 2016 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 08744/2016-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 9. února 2017 Protokol o kontrole č. ■■■■■, č. j. 08744-15/2016-ERU. Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 7. dubna 2016 v obci Černý Důl, část obce Čistá v Krkonoších, u nemovitosti č. p. ■■■■■ v blízkosti plynárenského zařízení - středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále také „středotlaká plynovodní přípojka“ či „plynárenské zařízení“) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému ve shora konkretizovaném protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námitky.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole a jejich vyhodnocení zahájil Úřad podle ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 21. září 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 06715-3/2017-ERU z téhož dne, které bylo účastníkovi řízení doručeno fikcí dne 2. října 2017. V uvedeném oznámení byl účastník řízení poučen o možnosti navrhnout důkazy či činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko. Současně byl poučen o právu požádat o nařízení ústního jednání.

Dne 15. června 2017 byl do správního spisu převzat kontrolní spis sp. zn. 08744/2016-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Dne 17. října 2017 zaslal správní orgán žádost o součinnost společnosti THERMO HOME group a.s., č. j. 06715-5/2017-ERU, v níž se na tuto společnost obrátil s žádostí o sdělení, zda bylo touto společností na stavbě „Novostavba rekreačního domku – změna stavby před dokončením“ (dále jen „stavba“) v terénu vytyčeno plynárenské zařízení a na základě čeho. Dne 19. října 2017 obdržel správní orgán odpověď výše uvedené společnosti, že nebyla dodavatelem stavby.

Dne 24. října 2017 zaslal správní orgán žádost o součinnost společnosti ŠIMEK VODO-TOPO- PLYN, s.r.o., č. j. 06715-7/2017-ERU, v níž se na tuto společnost obrátil s žádostí o sdělení, kdo na stavbě žádal o vydání stanoviska provozovatele plynárenského zařízení. Dne 1. listopadu 2017 byla Úřadu doručena odpověď uvedené společnosti, v níž je napsáno, že tato společnost nedisponovala žádným stanoviskem od provozovatele plynárenského zařízení a že veškeré informace a technické vytyčení sítě zajišťoval dle smlouvy o dílo a projektové dokumentace investor prostřednictvím stavebního dozoru, který měl na starost [REDAKCE].

Správní orgán se dne 14. listopadu 2017 na základě získaného telefonického kontaktu telefonicky spojil s panem [REDAKCE], který ovšem v průběhu hovoru zavěsil a další hovor již nepřijal. Správní orgán přitom na uvedenou osobu neměl k dispozici žádný jiný kontaktní údaj, a proto ji nemohl kontaktovat jiným způsobem.

Téhož dne zaslal správní orgán žádost o poskytnutí informace a podkladů týkající se poškození plynárenského zařízení společnosti GridServices, s.r.o., č. j. 06715-10/2017-ERU, v níž žádal o informaci, zda bylo pro stavbu vydáno stanovisko k existenci sítě a zda bylo dotčené plynárenské zařízení v zájmové oblasti vytyčeno. Dne 16. listopadu 2017 byly Úřadu doručeny podklady od společnosti GasNet, s.r.o., a to Pracovní list ze dne 7. dubna 2016, Pracovní list ze dne 8. dubna 2016, Poškození plynárenského zařízení třetí stranou – Žádost o uvedení PZ do původního stavu ze dne 7. dubna 2016, kopie občanského průkazu pana [REDAKCE], Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 7. dubna 2016, Protokol o úniku plynu z poškozeného PZ ze dne 14. dubna 2016, mapový podklad zájmové oblasti a fotodokumentace.

Dne 23. listopadu 2017 zaslal správní orgán znovu žádost o poskytnutí informace a podkladů týkající se poškození plynárenského zařízení společnosti GasNet, s.r.o., neboť neobdržel v její odpovědi informaci o tom, zda bylo pro stavbu vydáno stanovisko k existenci sítě a zda bylo dotčené plynárenské zařízení v zájmové oblasti vytyčeno. Dne 29. listopadu 2017 zaslala společnost GasNet, s.r.o., správnímu orgánu stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] ze dne 6. února 2012 spolu s orientačním zákresem plynárenského zařízení a detailním zákresem plynárenského zařízení, stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] ze dne 16. února 2012 spolu s orientačním zákresem plynárenského zařízení a detailním zákresem plynárenského zařízení, stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] ze dne 20. března 2015 spolu s orientačním zákresem plynárenského zařízení a detailním zákresem plynárenského zařízení, Protokol o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 8. září 2015, stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] ze dne 7. září 2015 spolu s detailním zákresem plynárenského zařízení a stanovisko správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] ze dne 25. dubna 2016 spolu s detailním zákresem plynárenského zařízení.

Dne 9. ledna 2017 zaslal správní orgán účastníkovi řízení přípis označený jako Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a o možnosti doložit majetkové poměry, který byl účastníkovi řízení doručen fikcí dne 22. ledna 2017. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci. Účastník řízení již žádné další vyjádření v rámci správního řízení nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ust. § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce na stavbě prováděl účastník řízení pro společnost ŠIMEK VODO-TOPO-PLYN, s.r.o. (dále jen „objednatel“), na základě objednávky ve formě e-mailu ze dne 22. října 2015.

Dne 7. dubna 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Černý Důl, část obce Čistá v Krkonoších, u nemovitosti č. p. ■ při provádění zemních prací souvisejících s realizací stavby k poškození plynovodní přípojky zaměstnancem účastníka řízení.

Účastník řízení v rámci kontroly uvedl, že jeho zaměstnanec prováděl výkopové práce spočívající v hloubení rýhy pro uložení vodovodní přípojky pro novostavbu rodinného domu strojně pomocí kolového traktorbagru JCB 3 CX. Práce byly prováděny pro objednatele, jehož zaměstnanci byli na stavbě přítomni a upřesnili rozsah výkopových prací. Účastník řízení se dle svého vyjádření výslovně dotázal, zda se v místě výkopu nenacházejí podzemní inženýrské sítě, přičemž mu bylo sděleno, že nenacházejí. Účastník řízení také sdělil, že na stavbě prováděl zemní práce již v průběhu roku 2015, přičemž nikdy nedošlo k žádným problémům a poloha inženýrských sítí byla vytyčena. Neměl tedy důvod se domnívat, že by informace od objednatele o případné existenci inženýrských sítí, byla nesprávná. Při opravě poškozeného plynárenského zařízení poskytli zaměstnanci účastníka řízení součinnost.

Z vyjádření objednatele ze dne 9. ledna 2017 správní orgán zjistil, že před zahájením prací bylo prostřednictvím dodavatele stavby, společnosti Thermohome, s.r.o., zajištěno vytyčení polohy sítí sprejem na zem a mezi subjekty došlo také k předání projektové dokumentace, stavebního povolení a situačních výkresů sítí. Dne 7. dubna 2016 došlo ze strany účastníka řízení při provádění výkopových prací k poškození plynárenského zařízení. Plynárenské zařízení nebylo dle sdělení objednatele označeno výstražnou fólií v dostatečné vzdálenosti ani obsypáno pískem. Objednatel také sdělil, že před zahájením zemních prací i po celou dobu jejich provádění byly přítomny na stavbě také informace o výskytu všech sítí včetně plynárenského zařízení. Objednatel předložil správnímu orgánu Celkový situační výkres stavby, č. výkresu ■, v němž jsou zakresleny vodovodní potrubí, splašková kanalizace, vedení NN a sdělovací vedení. Výkres tak neobsahuje informaci o přítomnosti plynárenského zařízení. V poznámce výkresu je napsáno, že inženýrské sítě jsou zakresleny pouze orientačně a že před započítím zemních prací je nutno nechat vytyčit stávající podzemní sítě za účasti jejich správců. Objednatel poskytl správnímu orgánu také Rozhodnutí č. j. ■ ze dne 8. srpna 2012, kde je v bodu č. ■ uvedeno, že vodovodní přípojka je dotčena křížením se středotlakou plynovodní přípojkou PE 32 v pozemku p. p. č. ■.

Z fotodokumentace pořízené správcem plynárenského zařízení je patrné, že dotčené plynárenské zařízení bylo zcela zaškrnceno, že bezprostředně nad ním se nacházel výstražný perforovaný pás žluté barvy a že plynárenské zařízení nebylo v místě poškození opatřeno pískovým obsypem.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 350 m³ plynu do ovzduší za dobu 32 minut, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 14. dubna 2016. Nedošlo přitom k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému odběrateli, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 7. dubna 2016. Z tohoto protokolu rovněž vyplývá, že pro provádění zemních prací nebylo vydáno žádné stanovisko správce plynárenského zařízení, a neproběhlo tudíž ani žádné vytyčení polohy případného plynárenského zařízení v terénu.

V. Právní hodnocení

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Dle ust. § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. před 1. červencem 2017. Podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Jak právní úprava odpovědnosti za správní delikt právnické osoby dle energetického zákona, ve znění účinném před 1. červencem 2017, tak i právní úprava odpovědnosti za přestupek právnické osoby dle zákona o odpovědnosti za přestupky, je založena na tzv. objektivní odpovědnosti, tj. odpovědnost právnické osoby je posuzována v obou právních úpravách bez ohledu na zavinění. V tomto směru lze tedy konstatovat, že právní úprava dle zákona o odpovědnosti za přestupky není pro pachatele příznivější.

Ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017, obdobně jako ust. § 23 odst. 1 v návaznosti na ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uvádí, že podnikající fyzická osoba či právnická osoba za správní delikt, resp. přestupek, neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se pak právnická osoba nemůže odpovědnosti za přestupek zprostit, jestliže z její strany nebyla vykonávána povinná nebo potřebná kontrola nad fyzickou osobou, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, nebo nebyla učiněna nezbytná opatření k zamezení nebo odvrácení přestupku. Toto ustanovení se uplatní i v případě fyzické osoby podnikající. Správní orgán tudíž dospěl k závěru, že pro posouzení obecné odpovědnosti účastníka řízení za spáchání přestupku se použije právní úprava účinná v době spáchání přestupku, tj. právní úprava dle energetického zákona, neboť právní úprava obecné

odpovědnosti fyzické osoby podnikající za přešupek dle zákona o odpovědnosti za přešupky je ve svém důsledku pro pachatele totožná, ne-li méně příznivá s přihlédnutím k nemožnosti vyvinění dle ust. § 21 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přešupky.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přešupky účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl po spáchání vytýkaných jednání účastníka řízení specifikovaných ve výroku I. tohoto rozhodnutí novelizován, a to (i) zákonem č. 152/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 6. června 2017, (ii) zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákona o některých přešupcích, kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2017, (iii) zákonem č. 131/2015 Sb. kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. srpna 2017, a (iv) zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

Jak energetický zákon [v ust. § 91a odst. 1 písm. o)], tak i novelizovaný energetický zákon vždy trestal a trestá [taktéž v ust. § 91a odst. 1 písm. o)] toho, kdo poruší ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Z uvedeného tedy vyplývá, že právní úprava posouzení odpovědnosti za přešupek novelizovaného energetického zákona není pro účastníka řízení příznivější, neboť je totožná s právní úpravou účinnou v době spáchání činu. Správní orgán proto posoudil obě jednání účastníka řízení podle právní úpravy účinné v době, kdy byly přešupky spáchány.

Podle dosavadní právní úpravy, tj. úpravy účinné v době zahájení správního řízení, pak bylo správním orgánem v souladu s ust. § 112 odst. 4 zákona o odpovědnosti za přešupky postupováno v otázkách procesních.

Dle ust. § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přešupky se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. od 1. července 2017, na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přešupky a jiné správní delikty použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější.

Dle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přešupky lze za přešupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přešupku.

S ohledem na ust. § 18 odst. 3 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona (jako zvláštního zákona ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přešupky), které upravuje taxativní výčet sankcí, jež je možné uložit za porušení právních předpisů v působnosti Úřadu, a to sankce ve formě pokuty a opatření k nápravě, má správní orgán za to, že správní trest pouze ve formě napomenutí není možné uložit, jelikož by to bylo v rozporu právě s ust. § 18 odst. 3 výše citovaných zákonů. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i pokud by bylo možné správní trest ve formě napomenutí uložit, v nyní posuzované věci by napomenutí ukládáno nebylo, a to zejména s ohledem na povahu přešupků spáchaných

účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona i novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Výše pokuty je tedy u energetického i novelizovaného energetického zákona stejná.

Správní orgán při určení výměry pokuty postupoval podle novější právní úpravy, tedy podle novelizovaného energetického zákona, a současně použil právní úpravu dle části druhé hlavy VII zákona o odpovědnosti za přestupky, jak vyplývá z části VI. odůvodnění tohoto rozhodnutí, která je ve vztahu k novelizovanému energetickému zákonu úpravou obecnou.

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutků

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, resp. jeho zaměstnanec (jehož jednání je účastníkovi řízení jakožto zaměstnavateli přičitatelné), kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V rámci správního řízení bylo zjištěno, že vlastní existence plynárenského zařízení nebyla účastníkovi řízení známa, neboť účastník řízení se bez dalšího spoléhal na ujištění objednatele, že se v místě výkopu nenacházejí žádné podzemní inženýrské sítě. Tím na sebe účastník řízení jakožto osoba provádějící zemní práce přijal riziko z případných vzniklých škodlivých následků, přičemž jako podnikateli provádějícímu mj. zemní výkopové práce mu nepochybně mělo být zřejmé, jaké následky může při uvedené činnosti způsobit. Přesto si nevyžádal po objednateli dokumentaci ke stavbě (přičemž v Celkovém situačním výkresu stavby, č. výkresu ■■■, je navíc v poznámce, že inženýrské sítě jsou zakresleny pouze orientačně a že před započítím zemních prací je nutno nechat vytyčit stávající podzemní síť za účasti jejich správců, a v Rozhodnutí č. j. ■■■ ze dne 8. srpna 2012 je upozornění na existenci plynovodní přípojky) ani doklady od provozovatele plynárenského zařízení ohledně umístění tohoto zařízení či nepožadoval jeho vytyčení v terénu, ale na základě pouhého ujištění začal provádět zemní práce.

Byť z vyjádření objednatele ze dne 9. ledna 2017 vyplynulo, že před zahájením prací bylo prostřednictvím dodavatele stavby, společnosti Thermohome, s.r.o., zajištěno vytyčení polohy sítí sprejem na zem, správní orgán ověřil, že toto vytyčení neprovedl subjekt k tomu

oprávněný, tedy správce plynárenského zařízení. To, že bylo vytyčení provedeno jiným subjektem, než správcem k tomu oprávněným, je pro skutkový stav irelevantní.

Správní orgán si v rámci správního řízení vyžádal od společnosti GasNet, s.r.o., informace o tom, zda bylo ke stavbě vydáno její stanovisko k existenci plynárenských sítí, a zda bylo případné plynárenské zařízení vytyčeno. Společnost GasNet, s.r.o., zaslala Úřadu 5 stanovisek a 1 protokol o vytyčení, nicméně žádný ze zaslaných dokumentů se netýkal zájmové oblasti. Správní orgán tak zjistil, že stavební činnost v zájmové oblasti stavby byla prováděna bez vyjádření správce plynárenského zařízení a bez vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v zastavěném území, musel si být vědom alespoň možné existence plynárenského zařízení v zájmovém území stavby. Povinností každého, kdo provádí zemní práce, je před samotným započítím těchto prací požádat správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území a o jejich vytyčení. Pokud by měl účastník řízení k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a proběhlo by řádné vytyčení plynárenského zařízení v terénu, byla by mu známa přesná poloha plynárenského zařízení a k jeho poškození nemuselo dojít. Z uvedeného tak vyplývá, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil, když neznal přesnou polohu plynárenského zařízení a přesto prováděl zemní práce v jeho ochranném pásmu strojně. Nelze se přitom odvolávat na to, že už byly v zájmové oblasti zemní práce prováděny dříve a k poškození nedošlo. Stejně tak nelze spoléhat pouze na ujištění objednatele. Jednání této osoby sice mohlo být příčinou, že došlo ke spáchání přestupku, ale její konání přímo narušení plynárenského zařízení nezpůsobilo.

Správní orgán podotýká, že je věcí účastníka řízení, jakým způsobem koná zemní práce v ochranných pásmech energetických zařízení, nicméně musí být připraven nést následky za své případné protiprávní jednání.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. III. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivostí tohoto přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a k úniku plynu.

Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. IV. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku. Dospěl přitom k závěru, že si účastník řízení s ohledem na výše uvedené, kdy prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně, navíc bez přesné znalosti polohy uložení plynárenského zařízení v oblasti výkopu, nepočínal s dostatečnou opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Účastní řízení tak dle názoru správního orgánu nevyvaloval veškeré možné úsilí, které po něm bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 novelizovaného energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Při stanovení pokuty vyhodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně jakožto přitěžující okolnost.

Účastník řízení, jenž má živnostenské oprávnění mimo jiné v oblasti „Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti“, svým jednáním poškodil středotlakou plynovodní přípojku, tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku středně velkého množství plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán pouze jako mírně přitěžující okolnosti. Správní orgán si je přitom vědom, že délku trvání úniku plynu nemohl účastník řízení žádným způsobem

ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

Při stanovení výše uložené pokuty vyhodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu nákladů spojených s opravou plynárenského zařízení.

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rámci správního řízení nezaslal správnímu orgánu žádné podklady prokazující jeho aktuální majetkové poměry.

Správní orgán z živnostenského rejstříku zjistil, že účastník řízení má živnostenské oprávnění také na Zprostředkování obchodu a služeb, na Pronájem a půjčování věcí movitých, na Provozování cestovní agentury a průvodcovskou činnost v oblasti cestovního ruchu, na Hostinskou činnost a na Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin. Dle Údajů o subjektu DPH se nejedná o nespolehlivého plátce DPH.

Vzhledem k šíři živnostenských oprávnění účastníka řízení a s ohledem na to, že účastník řízení je veden jako spolehlivý plátce DPH a že si minimálně v roce 2016 platil pojištění, z něhož byla uhrazena část náhrady škody za poškození plynárenského zařízení a způsobený únik, správní orgán odhaduje, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení, a nemá tedy likvidační charakter, tím spíše, že byla uložena u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností uložil správní orgán účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela

přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta uložená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, vyhovuje zákonnému požadavku, tj. pokuty až do výše 15 000 000 Kč, a že byla stanovena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava